

Наведени и други подаци пружају богату слику о делима развоја јавног библиотекарства. Слика је шаролика, а ниво развијености библиотекарства врло неуједначен. Уједначен је, међутим, и за сваку похвалу, квалитет радова у овој књизи, студиозност у приступу теми, посвећеност свих аутора и њихово визионарство.

„Тачно је да ова књига још заиста не представља интернационалну историју библиотека јер сваки текст у њој описује једну земљу или регион, представљајући много познатију националну историју библиотека. Али, она је корак напред. Наравно да најпре треба да сачинимо до-

бро документоване историје библиотека у појединим земљама или регионима, које сада немамо. Онда те историје библиотека, попут опште историје јавних библиотека у Финској, објављене 2009, треба превести на доступнији језик. Затим ће бити могуће написати нордијско-балтичку историју библиотека, европску историју библиотека и, најзад, историју библиотека у свету.“²

² *Cooperation in the fields of book and library history in the Nordic and Baltic countries*, <http://www.ifla.org/files/hq/papers/ifla76/136-makinen-en.pdf>, (преузето 5. септембра 2010).

Предраг Ђукић
Библиотека града Београда
predragd@bgb.rs

Nordic Public Libraries 2.0

Larsen, Jonna Holmgaard and Mats Hansson. *Nordic Public Libraries, 2.0*. København: Danish Agency for Libraries and Media, 2010.

Учеснике овогодишњег конгреса IFLA-е у Гетеборгу (нарочито оне које долазе из јавних библиотека), међу конференцијским материјалом посебно је обрадовала публикација коју ћу представити у кратким цртама.

Nordic Public Libraries 2.0 је публикација настала као плод сарадње више нордијских институција: Данске агенције за библиотеке и медије, Министарства образовања и културе Финске, Норвешке заједнице архива, библиотека и музеја као и Шведског уметничког савета. Наведене институције потписују издавање нама већ добро познате серијске публикације *Scandinavian Public Library Quarterly*. Дакле, опробан рецепт за добар производ.

Приређивачи су прикупили 28 радова различитих аутора које су груписали у три поглавља повезана заједничким наднасловом увода „Agenda for the new library“ („Дневни ред за нову библиотеку“). У доба глобализације и промене обрасца културног понашања, јасно су дефинисана три нова изазова (задатка) која се постављају пред јавне библиотеке: интеграција библиотеке у свакодневни живот заједнице, увођење нових услуга (традиционалних и виртуелних) и искорак ка корисницима, ма где се они налазили.

Поглавље „Web Services 2.0“ („Услуге преко Веба“) доноси осам текстова који за тему имају нове услуге које јавне библиотеке пружају користећи Интернет.

Грађанин у друштву знања, дигитализација културне баштине, сервис за децу, електронске услуге прилагођене особама са инвалидитетом, само су неке од тема којима се аутори баве кроз примере различитих нордијских библиотека.

Друго поглавље „The Physical Library 2.0“ („Физички простор библиотеке“) бави се библиотечким простором и његовом улогом у новој парадигми јавне библиотеке. Било да се граде нове, или адаптирају старе зграде за библиотеке, оне се сада више усредсређују на корисника и услуге него на колекције. Овакви простори омогућавају и подстичу социјалну комуникацију. Наравно, ово поглавље доноси и приче о плановима

за изградњу нових, велелепних библиотечких зграда у великим скандинавским градовима, њиховом осветљавању са архитектонске и урбанистичке тачке гледишта. Интересантне су и приче о увођењу све више корисничких самоупруга, начинима отварања библиотечких простора и местима за „гејмере“ (играче компјутерских/видео игара).

Последње поглавље „The Library Moves with the People 2.0“ („Библиотеке су тамо где су људи“) доноси десет текстова који се баве потребом постојања библиотека свуда где људи живе, раде или се крећу. Такође, баве се проблематиком понашања корисника у библиотеци, потрагом за не-корисницима, новим типовима библиотека и промоцијом улоге и услуга библиотеке ван њених зидова, партнерствима са другим институцијама, као и улогом библиотеке у неформалном образовању грађа-

на. На крају се налази текст о неизоставним маркетиншким активностима без којих би све активности библиотеке биле мање друштвено видљиве. Само агресивни приступ и борба за медијски простор су прави начини на које библиотека може да се наметне грађанима и има незаменљиву улогу у ово ново доба, доба комуникације и знања.

Публикација обилује сјајним фотографијама које на најбољи начин илуструју достигнућа скандинавских јавних библиотека у технолошком, архитектонском, социјалном и надамце библиотечком погледу. Може послужити као извор проверених примера из праксе, инспирација или звезда водиља у трансформацији у нову библиотеку, оријентисану ка кориснику.

Мр Наташа Белић
Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет
– Семинарска библиотека за српски језик и лингвистику
natasam@ff.uns.ac.rs

Библиотека као васељена

Аранитовић, Добрило, прир. и прев. *Библиотека као огледало васељене: огледи из савремене руске науке о библиотекарству*. Београд: Службени гласник РС; Инђија: Библиотека „Ђорђе Натошевић“, 2009.

У непрегледном мору нових наслова и у свеукупној богатој издавачкој делатности данашњице, једна књига се издваја, најпре својим изузетно потетским насловом, а затим и својим садржајем. Реч је о зборнику *Библиотека као огледало васељене*, чији је приређивач и преводилац Добрило Аранитовић, један од најугледнијих библиотекара и библиографа у нашој земљи, иначе библиотекар саветник у Библиотеци шабачкој. Да није реч само о субјективном мишљењу, потврђује и податак да су овај зборник огледа и његов приређивач, Д. Аранитовић, награђени престижном Наградом *Сшојан Новаковић* (за 2009. годину) коју додељује Библиотекарско друштво Србије појединцу или групи аутора за објављено дело од изузетног значаја у области библиотечно-информационе делатности.

Библиотека као огледало васељене је зборник огледа из савремене руске науке о библиотекарству које је, као што смо већ напоменули, изабрао, приредио и превео Добрило Аранитовић. Рецензент и аутор одличног предговора, „Библиотекарство на размеђи миленијума“ је др Жељко Вучковић, водећи теоретичар библиотекарства код нас и професор на Педагошком факултету у Сомбору. Књига је прво заједничко издање Службеног гласника РС (Београд) и Библиотеке „Др Ђорђе Натошевић“ из Инђије и објављена је 2009. године. *Библиотека као огледало васељене* нашла је своје место у „младој“ библиотеци *Lexis* (едиција *Слово*) Службеног гласника, поред великог броја лексикографских издања, речника, лексикона и енциклопедија, библиографија, научних и есејистичких радова савремене

них и аутора из ранијих периода. Само на први поглед може се учинити да је тематика зборника везана искључиво за стручну библиотечку проблематику и да је, самим тим, усмерена на ограничен читалачки круг. Други и пажљивији поглед, као и детаљно читање књиге, показују нешто сасвим друго. Према речима Жељка Вучковића, текстови које садржи књига *Библиотека као огледало васељене* „могу бити подстицајни и ширем интелектуалном кругу, књижевним критичарима, педагозима, психолозима, филозофима, социолозима, свима онима које занимају феномени књиге и читања, али и промене епохалне парадигме у контексту информатичког друштва и постмодерне као његовог духовног еквивалента“.

Приређивач је читаоцима представио 46 огледа из савремене руске науке о библиотекарству познатих руских теоретичара библиотекарства, а огледи су распоређени у девет тематских целина:

- „Поетика и филозофија библиотекарства“,
- „Библиотечка митологија и професионална самосвест“,
- „Етичке дилеме библиотечке професије“,
- „Институционална и комуникативна рационалност библиотекарства“,
- „Библиотеке пред изазовима информатичке цивилизације“,
- „Библиографија и организација знања“,
- „Библиотеке и култура читања“,
- „Библиотеке у огледалу школе“ и
- „Библиотека као медицина душе“.